

Valsts ieņēmumu
dienests

Darījumu ķēde un pievienotās vērtības nodoklis (PVN)

VID Nodokļu pārvaldes
Pievienotās vērtības nodokļa daļa
2020

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

Valsts ieņēmumu
dienests

Kas ir darījumu ķēde

Darījumu ķēde ir tādas secīgas preču piegādes Eiropas Savienības (ES) teritorijā, uz kurām attiecas viena transportēšana ES teritorijā. PVN atbrīvojumu (**0 % likmi**) preču piegādei ES teritorijā ir tiesības piemērot **tikai vienam ķēdes posmam**.

- Atbilstoši Padomes Direktīvai (ES) 2018/1910 (04.12.2018.), ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz atsevišķu PVN sistēmas noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm, **ir veikti grozījumi** Padomes Direktīvā 2006/112/EK (28.11.2006.) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (Direktīva 2006/112/EK), **kas nosaka kārtību PVN atbrīvojuma piemērošanai darījumu ķēdē**.
- Minētā kārtība pārņemta Latvijas likumdošanā ar 2019.gada 28.novembrī pieņemtajiem grozījumiem Pievienotās vērtības nodokļa likumā (43.¹pants).

Kas ir darījumu ķēde

- ✓ Secīga piegāde
- ✓ ES teritorijā
- ✓ Viena transportēšana
- ✓ 0% likme vienam posmam

Valsts ieņēmumu
dienests

PVN 0 % likme tikai vienam ķēdes posmam

Nodokļa 0 % likmi piemēro darījumu ķēdes **starpniekam** veiktajai preču piegādei (pārdošanai):

- ✓ ja vienas un tās pašas preces tiek piegādātas secīgi
- ✓ ja minētās preces transportē no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti tieši no pirmā darījumu ķēdē esošā preču piegādātāja līdz pēdējam preču saņēmējam

vai

Nodokļa 0 % likmi piemēro darījumu ķēdes **starpnieka** veiktajai preču piegādei:

- ✓ ja darījumu ķēdes starpnieks savam preču piegādātājam ir paziņojis savu nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru, kas tam piešķirts dalībvalstī, no kuras preces transportētas.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 43.¹ pants)

Valsts ieņēmumu
dienests

Kas ir darījumu ķēdes starpnieks

Starpnieks ķēdes darījumā ir tas, kurš transportē preces uz citu dalībvalsti **pats** vai ar tādas trešās personas starpniecību, kura darbojas **viņa vārdā**, un kurš **nav pirmais** preču piegādātājs (pārdevējs) darījumu ķēdē.

- ✓ Starpnieks ķēdes darījumā nav tas pats starpnieks, kas definēts Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1.panta 26.punktā
- ✓ Starpnieks ķēdes darījumā nevar būt pēdējais preču saņēmējs

Noteikumu darbības joma tikai ļauj precizēt, uz kuru darījumu ķēdē ir attiecināma transportēšana. Šie noteikumi nekādā veidā neietekmē nodokļu saistības, kas ir noteiktas saskaņā ar vispārējiem noteikumiem.

Valsts ieņēmumu
dienests

Nosacījumi

- 1. Preces jāpiegādā pēc kārtas.** Tāpēc ir nepieciešams, lai ķēdes darījumā būtu iesaistītas vismaz trīs personas.
- 2. Preces jānosūta vai jāpārvadā no vienas dalībvalsts uz citu.** Tā rezultātā šis noteikums neattiecas uz ķēdes darījumiem, kas saistīti ar importu un eksportu vai attiecas tikai uz piegādēm vienas dalībvalsts teritorijā.
- 3. Preces jāpārvadā vai jānosūta tieši no pirmā piegādātāja ķēdes pēdējam klientam.**

Valsts ieņēmumu
dienests

Nosacījumi

- 4. Preču piegādātājam jāiesniedz pārskats par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem ES teritorijā** un, iesniedzot šo pārskatu, tajā ir jānorāda pilnīga un patiesa informācija par attiecīgo darījumu.
- 5. Preču piegādātāja rīcībā ir jābūt pierādījumu kopumam**, kas nepieciešams, lai preču piegādei ES teritorijā varētu piemērot nodokļa 0 % likmi.

Valsts ieņēmumu
dienests

Pierādījumu kopums preču transportēšanai uz citu dalībvalsti

Padomes 2011.gada 15.marta Īstenošanas regulas (ES) Nr.282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus Direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (**Regula Nr.282/2011**), **45.a pantā ir noteikts pierādījumu kopums**, kas apliecina preču piegādi ES teritorijā, lai varētu piemērot PVN atbrīvojumu (nodokļa 0 % likmi) saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 138.pantu.

Pierādījumu kopums prezumē preču transportēšanu no vienas dalībvalsts uz otru, veicot ne tikai preču piegādi darījuma ķēdes ietvaros, bet arī jebkāda cita veida preču piegādes ES teritorijā

(tā saucamo "klasisko" preču piegādi ES teritorijā, preču piegādi uz noliktavu ("call-off stock") citā dalībvalstī, tā saucamo preču piegādi "trīsstūrveida darījuma" ietvaros un preču piegādi ar montāžu vai uzstādīšanu uz citu dalībvalsti)

Pierādījumu kopums

Regulas Nr.282/2011 45.a panta 3.punkta a) apakšpunktā noteikto pierādījumu kopums	Regulas Nr.282/2011 45.a panta 3.punkta b) apakšpunktā noteikto pierādījumu kopums
<p>Dokumenti saistībā ar preču nosūtīšanu vai transportēšanu, piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none"> • parakstīts CMR dokuments vai pavadzīme, • kravaszīme, • rēķins par gaisa kravu pārvadājumiem, • preču pārvadātāja izsniegts rēķins	<ul style="list-style-type: none"> • Apdrošināšanas polise attiecībā uz preču nosūtīšanu vai transportēšanu vai • bankas dokumenti, kas pierāda maksājumu par preču nosūtīšanu vai transportēšanu <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Valsts sektora iestāžu (amatpersonu), piemēram, notāru, izsniegti oficiāli dokumenti, kas apstiprina preču ieviešanu galamērķa dalībvalstī <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Noliktavas turētāja izsniegta faktūra galamērķa dalībvalstī, kas apstiprina preču glabāšanu minētajā dalībvalstī

Svarīgi!

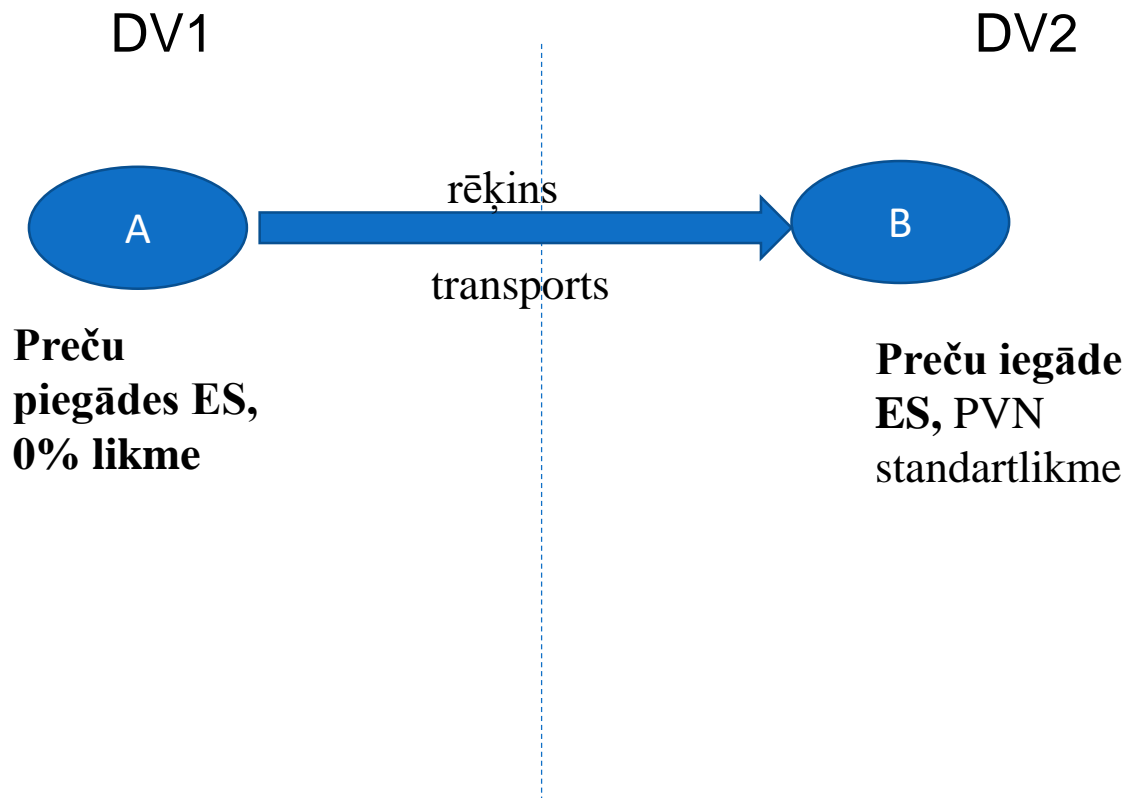
Kā priekšnoteikums PVN 0% likmes piemērošanai **nevar kalpot tikai dokumentu uzrādīšana**, jo neviens dokuments pats par sevi neapliecina, ka darījums tik tiešām ir noticis vai noticis ar dokumentā norādīto partneri.

Valsts ieņēmumu
dienests

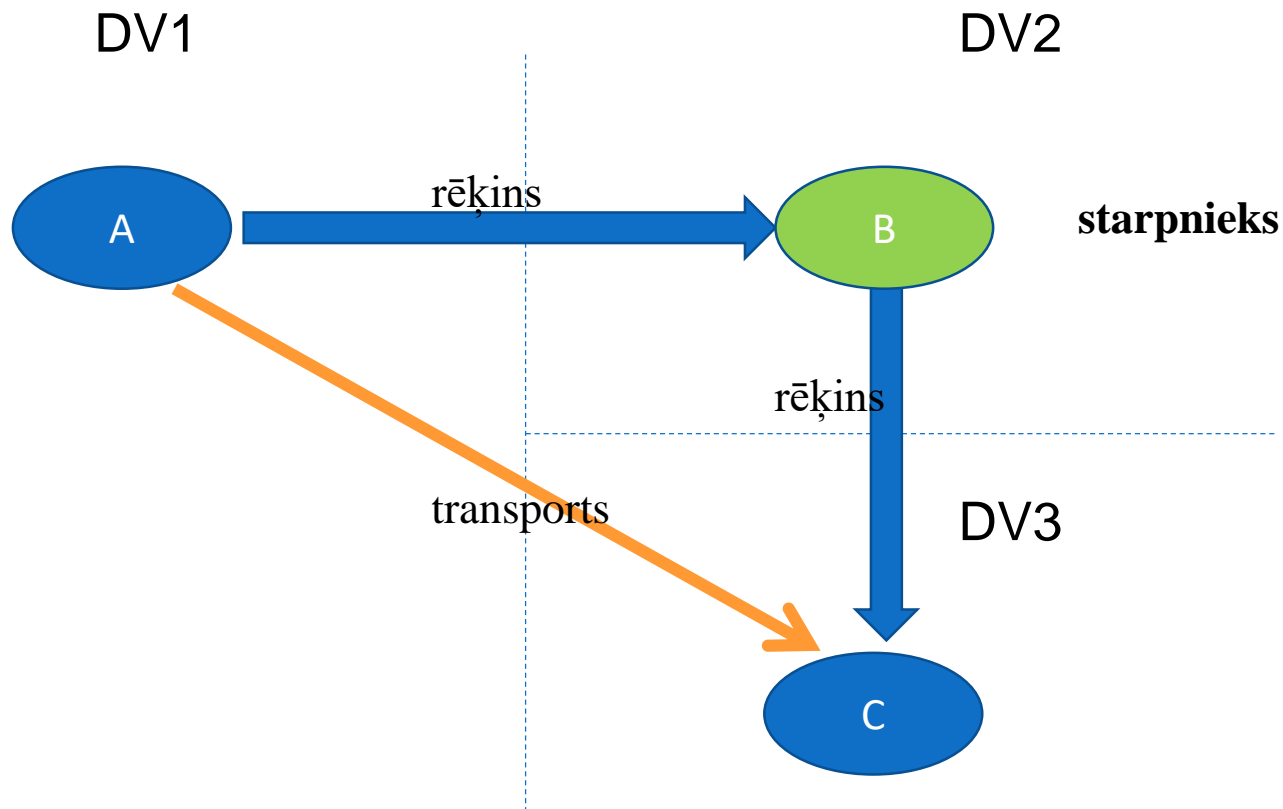
Standarta preču piegāde un iegāde ES

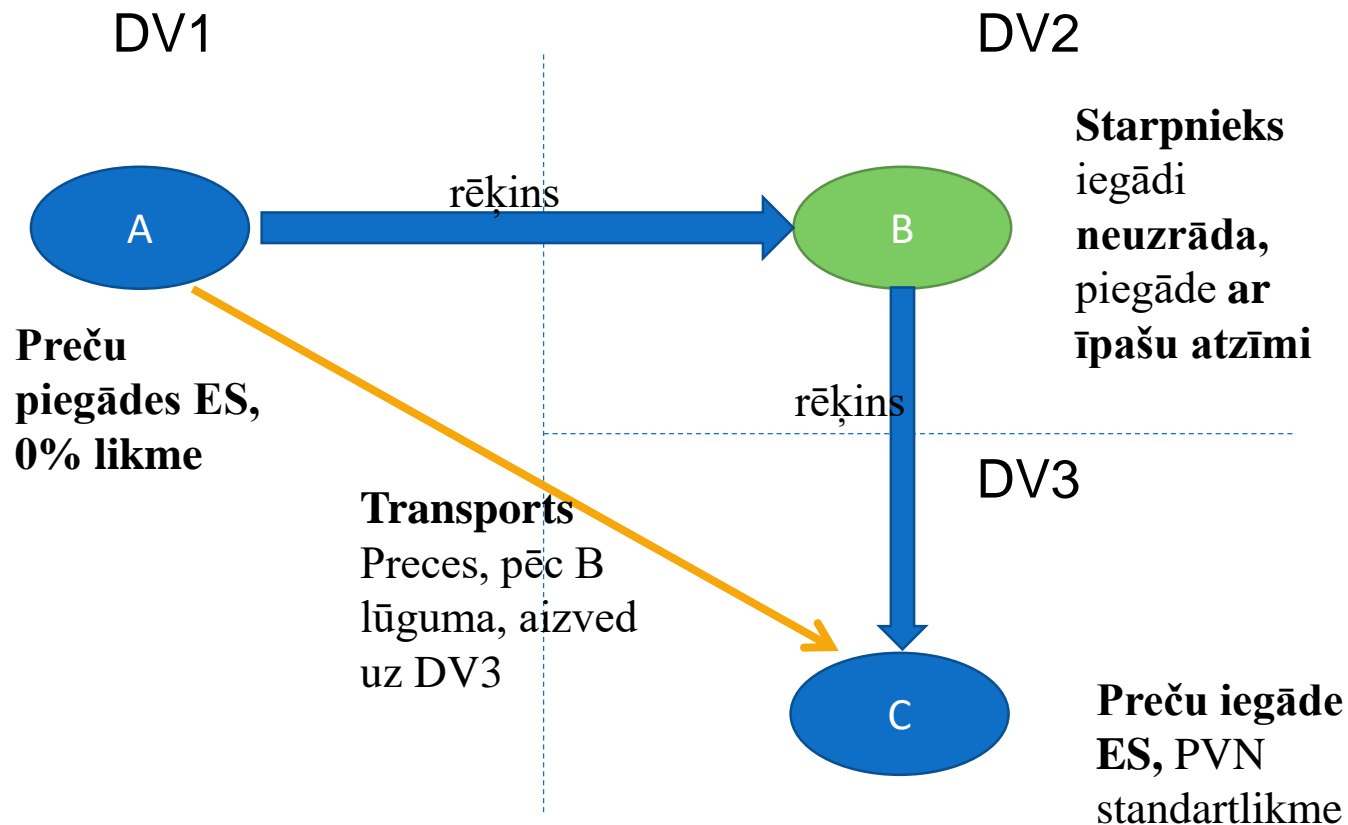
Valsts ieņēmumu
dienests

Trīsstūrveida darījums/ķēdes darījums

Trīsstūrveida darījums

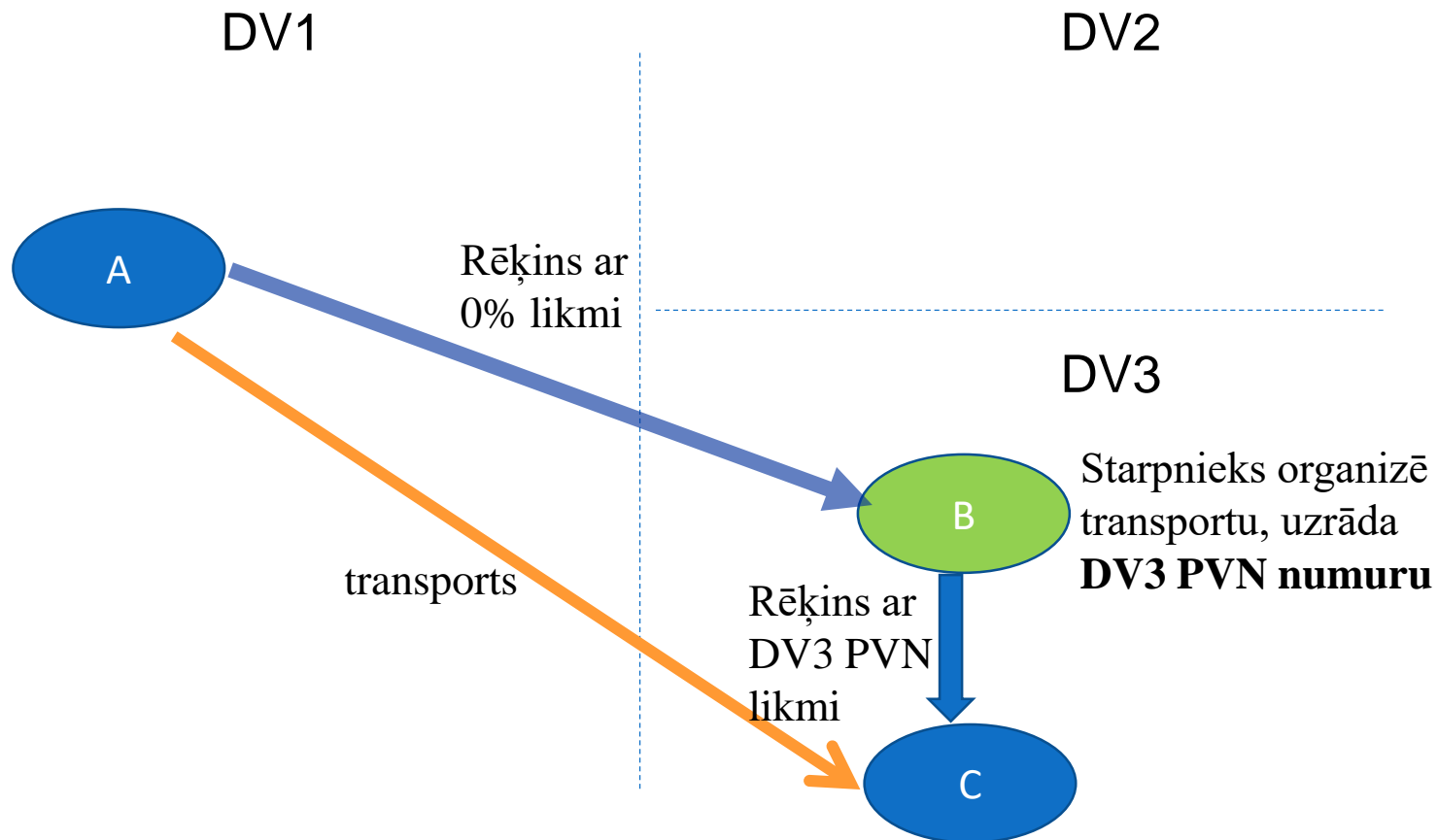

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 16.panta trešā un ceturtā daļa)

Valsts ieņēmumu
dienests

Ķēdes darījums (starpniekam DV3 PVN numurs)

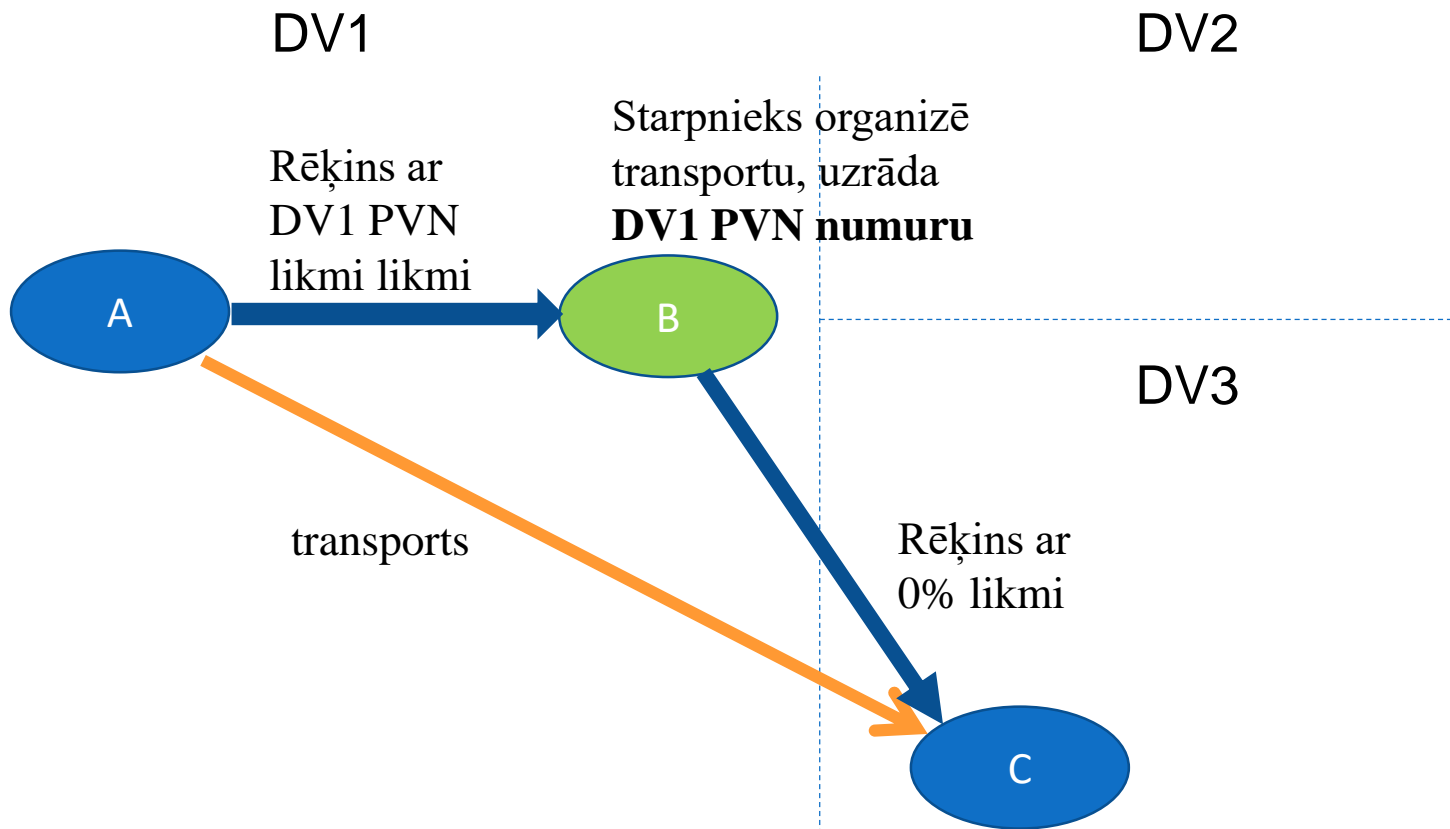

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 43.¹ panta otrā daļa)

Valsts ieņēmumu
dienests

Ķēdes darījums (starpniekam DV1 PVN numurs)

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 43.¹ panta trešā daļa)

Valsts ieņēmumu
dienests

Kēdes darījums

B izmanto savu papildu PVN reģistrācijas numuru, ko viņam piešķirusi DV3

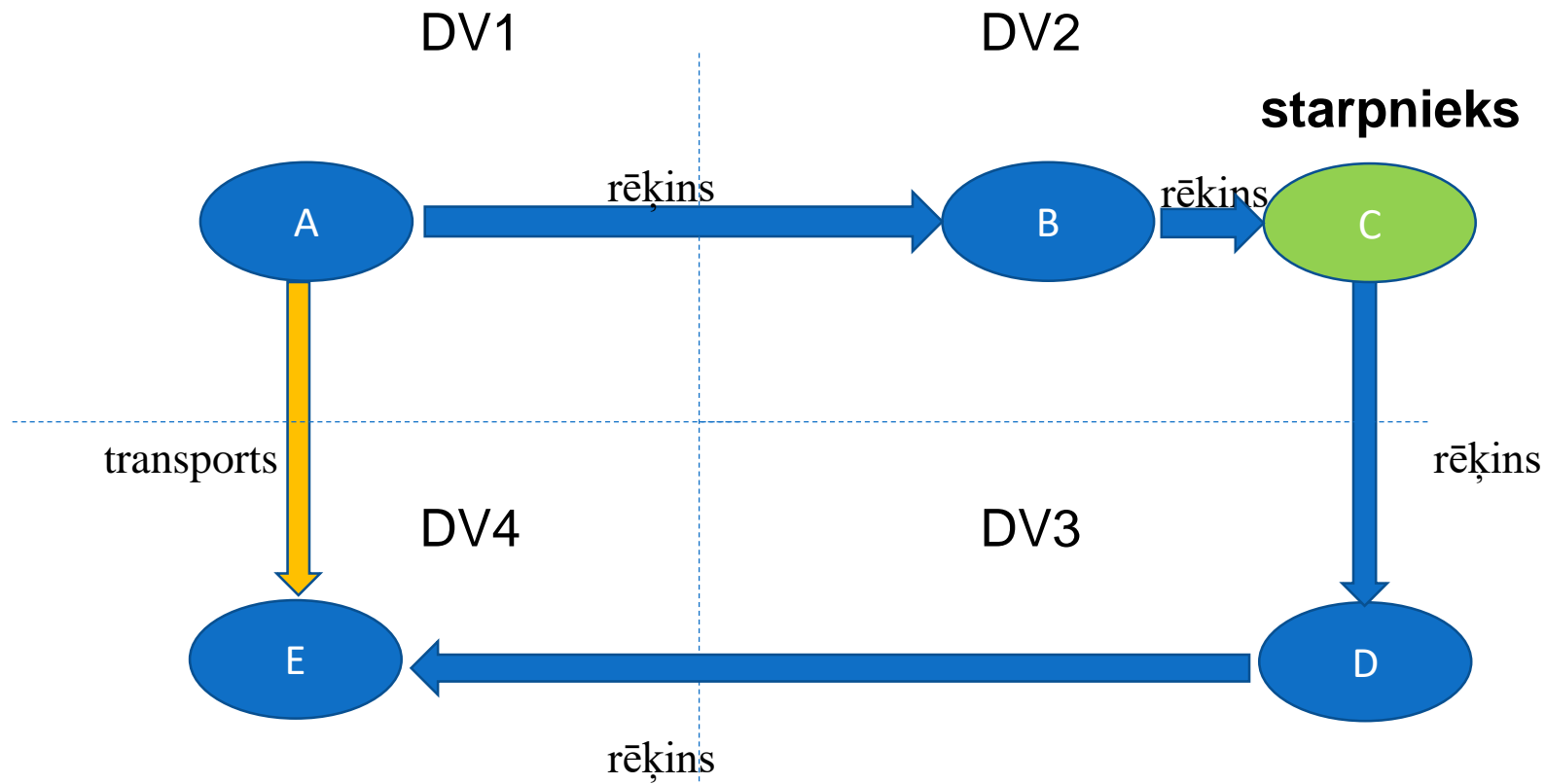
- piegāde ar transportēšanu ir no A uz B
- piegādei **no A līdz B** var piemērot atbrīvojumu (nodokļa **0 % likmi**)
- piegāde no B līdz C ir piegāde bez transportēšanas
- **B veic iegādi ES DV 3**
- piegādei **no B līdz C** tiek piemērots **PVN DV3**

B paziņo A savu papildu PVN reģistrācijas numuru, ko viņam piešķirusi DV1

- piegāde ar transportēšanu ir no B uz C
- piegādei **no B līdz C** var piemērot atbrīvojumu (nodokļa **0 % likmi**)
- piegāde no A līdz B ir piegāde bez transportēšanas
- **C veic iegādi ES DV3**
- piegādei **no A līdz B** tiek piemērots **PVN DV1**

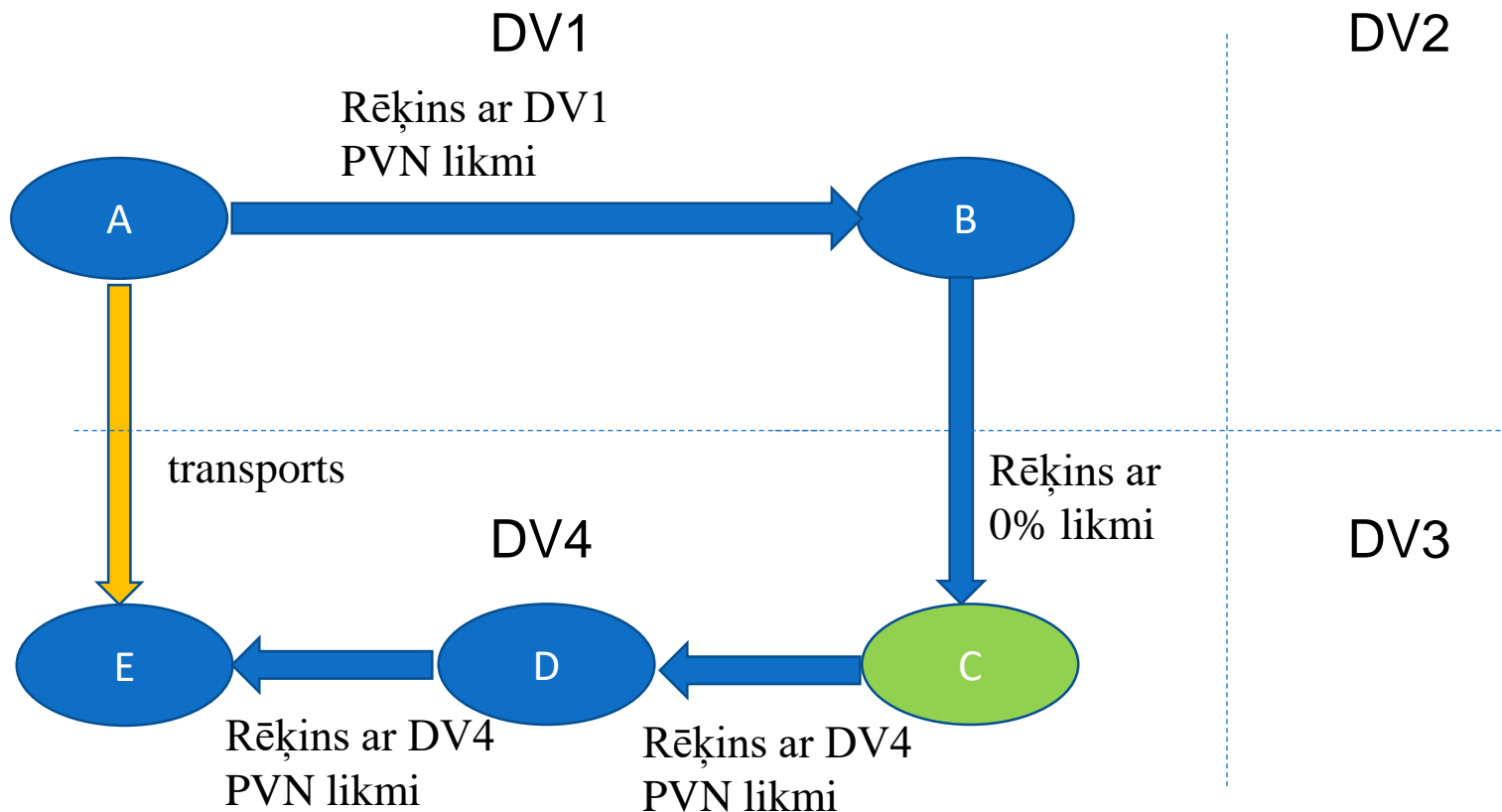
Ķēdes darījums (četri darījumi, pieci partneri)

Valsts ieņēmumu dienests

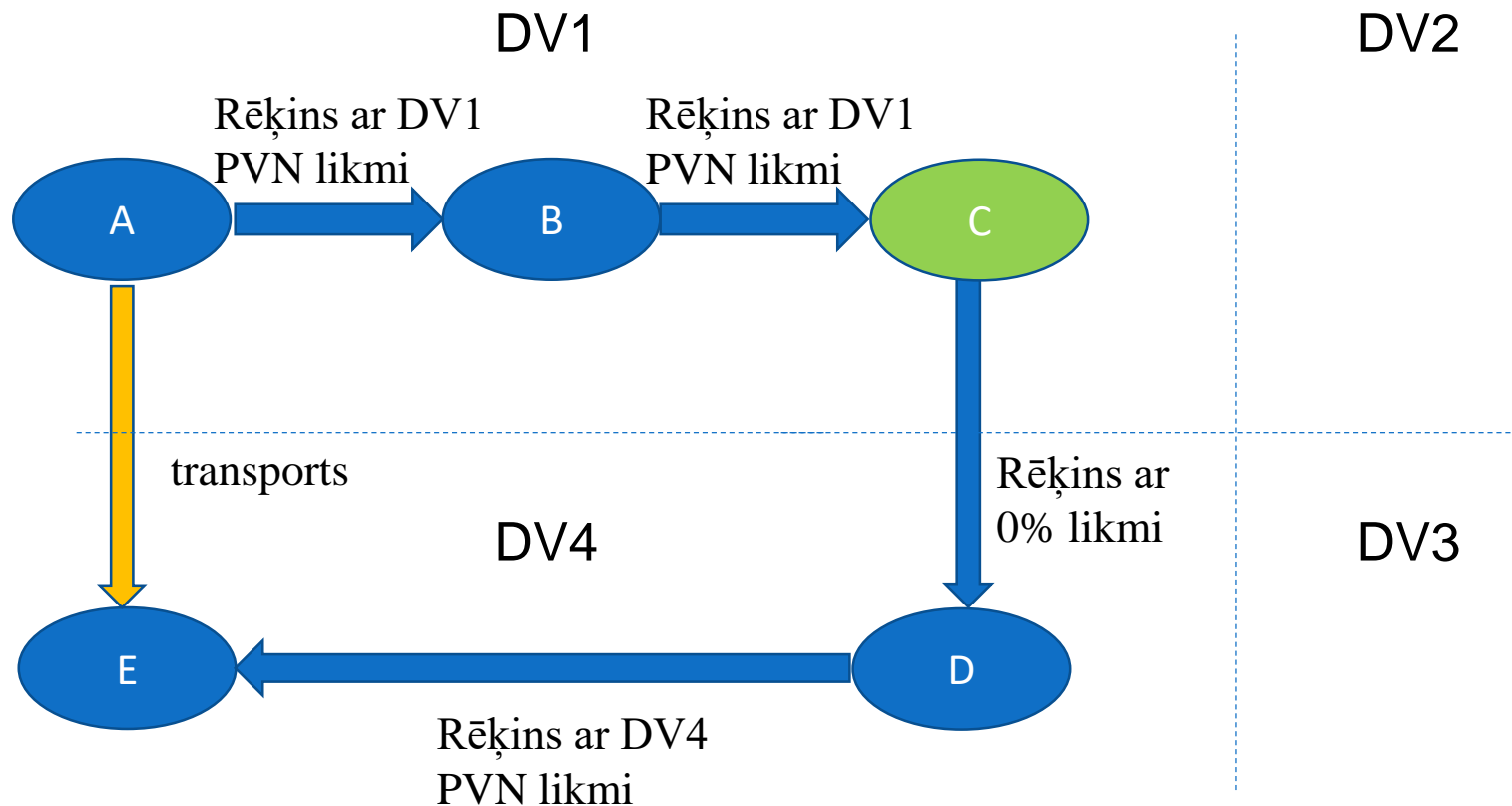
Ķēdes darījums (starpniekam ir DV4 PVN numurs)

Valsts ieņēmumu dienests

Kēdes darījums (starpniekam ir DV1 PVN numurs)

Valsts ieņēmumu
dienests

Kēdes darījums

C izmanto savu papildu PVN reģistrācijas numuru, ko viņam piešķirusi DV 4

- piegāde ar transportēšanu ir piegāde no B uz C
- piegādei **no B līdz C** var piemērot atbrīvojumu (nodokļa **0 % likmi**)
- piegāde bez transportēšanas ir no A līdz B, no C līdz D un no D līdz E
- **C veic iegādi ES DV 4**
- piegādei **no A līdz B** tiek piemērots **PVN DV1**
- piegādēm **no C līdz D** un **D līdz E** ir piemērots **PVN DV4**
- **D ir jābūt PVN** vajadzībām papildus reģistrētam arī **DV4** un **B ir jābūt PVN** vajadzībām papildus reģistrētam **DV1**

C paziņo B savu papildu PVN reģistrācijas numuru, ko viņam piešķirusi DV 1

- piegāde ar transportēšanu ir piegāde no C līdz D
- piegādei **no C līdz D** var piemērot atbrīvojumu (nodokļa **0 % likmi**),
- piegāde bez transportēšanas ir no A līdz B, no B līdz C un no D līdz E
- **D veic iegādi ES DV4**
- piegādēm **no A līdz B** un **no B līdz C** tiek piemērots **PVN DV1**
- piegādei **no D līdz E** tiek piemērots **PVN DV4**
- **B ir jābūt PVN** vajadzībām papildus reģistrētam arī **DV1**, un **D ir jābūt** papildus reģistrētam PVN vajadzībām arī **DV4**

Secinājumi

- ķēdes darījumos nepieciešams identificēt starpnieku
- starpnieks nav pirmais ķēdes dalībnieks un nav beidzamais – gala saņēmējs
- kādas DV PVN numuru izmanto starpnieks
- ja transportu organizē pirmais ķēdes dalībnieks –nav ķēde
- ja transportu organizē gala saņēmējs –nav ķēde

Valsts ieņēmumu
dienests

Paldies!